

Državni izpitni center

M 1 4 2 1 9 1 1 4

JESENSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA KOT DRUGI JEZIK

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sobota, 30. avgust 2014

SPLOŠNA MATURA

IZPITNA POLA 1**A) Bralno razumevanje**

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
1	1	♦ Boris Leskovec		
	1	♦ bralci revije Gea		
	1	♦ 5./maja 2010, v (reviji)Gea/v Gei		
	1	♦ fotografija/slika		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
2	1	♦ neuradno		Za vsaki dve pravilni podčrtavi 1 točka.
	1	♦ javno		
	1	♦ neumetnostno		
	1	♦ publicistično		
	1	♦ nepropagandno		
	1	♦ enogovorno		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
3	3	♦ Tema izhodiščnega besedila je že izražena v naslovu, saj pisec govori o neustreznih prenovi tega doma.		Po smislu. Za smiselno utemeljitev 2 točki, za v celoti jezikovno pravilno tvorbo povedi 1 točka.
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
4	1	♦ Subjektivno.		
	1	(Stanko Bloudek je bil) eden od: ♦ »spiritus agens« ♦ njegovi objekti (...) doživljajo povsem neprimerno obravnavo in usodo		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
5	3	♦ Naslov rubrike SREDICA razumem kot osrednji/pomemben del revije, v katerem sporočevalci pišejo o perečih/aktualnih/kritičnih/zanimivih/problematičnih temah. Tudi v tem besedilu je novinar kritičen do neprimernih prenov Bloudkovih objektov, ki so slovenska kulturna dediščina in odraz slovenske identitete.		Po smislu. Za vsebinsko ustrezno tvorbo povedi 2 točki, za jezikovno pravilnost 1 točka.
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
6	1	♦ A		
	1	♦ D		
	1	♦ E		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
7	2	♦ DA		Za dve pravilni obkrožitvi 1 točka.
		♦ DA		
		♦ DA		
		♦ DA		
Skupaj	2			

B) Razčlemba neumetnostnega besedila

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
1	1	♦ A		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
2	3	♦ Pomagamo si lahko s slovarjem tujk/z dvojezičnim latinsko-slovenskim slovarjem.		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
3	1	♦ E		Po 1 točka za ustrezno povezavo; skupaj 6 točk.
	1	♦ Č		
	1	♦ A		
	1	♦ C		
	1	♦ B		
1	♦ D			
Skupaj	6			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
4	1	♦ izpeljava		
	1	♦ izpeljava		
	1	♦ zlaganje		
	1	♦ izpeljava		
	1	♦ sklapljanje		
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
5	1	♦ smuč		
Skupaj	1			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
6	4	Beseda/besedna zveza	Naveznik	Za ustrezno rešitev po 1 točka, skupaj 4 točke.
		(mnogo njegovih) objektov	(eden) takih	
		Bazen/objekt	ki/ga	
			Način navezovanja	
			Navezovanje s kazalnim zaimkom	
			Navezovanje z oziralnim/osebним zaimkom	
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
7.1	1	eden od: ♦ trpnik ♦ pasiv		
		1	eden od: ♦ tvornik ♦ aktiv	
7.2	2	♦ Mnogo njegovih objektov so porušili ali pa skazili oz. neprimerno prenovili.		Za vsako v celoti jezikovno pravilno tvorbo povedi po 2 točki.
		♦ V ta namen se je organizirala izvedba posojila s tisoč obveznicami po sto dinarjev.		
Skupaj	6			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
8	1	♦ DA		
		2	♦ S	
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
9	1	♦ DA		
	1	♦ DA		
	1	♦ NE; ☐ Gorenjski kolodvor		
	1	♦ DA		
	1	♦ NE; ☐ šmučarski dom v ☐ Planici		
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
10.1	3	♦ dvajsetega		Za pet pravih zapisov 3 točke; za štiri 2 točki; za tri 1 točka.
		♦ tisoč devetsto trideset		
		♦ 1000		
		♦ 1.		
10.2	1	♦ tisočdevetsodevetindvajsetega		
		♦ glavne in vrstiline		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
11.1	1	♦ 5		
	1	♦ 2./drugem		
11.2	1	♦ Sestal se je spodnji in zgornji dom angleškega parlamenta.		Po smislu.
11.3	1	♦ samostalnik		
	1	♦ m, mest. ed./v zaglavju		
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
12	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ilirski ♦ planiški ♦ rateški ♦ šišenski ♦ radoveljski ♦ jugoslovanski 		Za dve jezikovno in pravopisno (obvezno z malo začetnico) pravilni tvorjenki 1 točka.
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
13	1	♦ s Stankom Bloudkom		
	1	♦ izpad polglasnika v odvisnem sklonu (priimka)		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Odgovor	Še sprejemljiv odgovor	Dodatna navodila
14	2	eden od: ♦ Zato v prihodnje posvetite temu problemu več pozornosti! ♦ Zato posvetite temu problemu v prihodnje več pozornosti!		Upoštevamo tudi spremembo vrstnega reda; obvezna uporaba velelnika, osebo zanemarimo.
Skupaj	2			

IZPITNA POLA 2**Tvorjenje kratke besedilne vrste**

Naloga	Točke	Merila	Dodatna navodila
Zgradba	1	♦ Oblika javnega vabila	Navedba sporočevalca Kulturni dom Lendava.
	1	♦ Likovna oblikovanost (značilna velikost črk, različni tipi črk, likovni elementi, npr. logotip ...)	
Vsebina	1	♦ Kdo vabi	
	2	♦ Kraj in čas razstave	
	2	♦ Navedba vsaj treh fotografij športnih objektov ali rekvizitov	
	3	♦ Posebej izpostavljene značilnosti Bloudkovih objektov (npr. planiške skakalnice)	
	2	♦ Pomen razstave fotografij	
Jezikovna pravilnost	6		Za 2 istovrstni/raznoverstni napaki se odbije 1 točka (do 0 točk).
Slog	1	♦ Ustreznost (npr. vikanje, knjižnost ...)	Za vsako napako se odbije 1 točka (do 0 točk).
	1	♦ Živost (uporaba ustreznih besed za izražanje ponovljenega podatka – kohezija)	
Skupaj	20		

Zgled:

Kulturni dom Lendava

Vabimo vas na RAZSTAVO FOTOGRAFIJ ŠPORTNIH OBJEKTOV IN NAPRAV STANKA BLOUDKA, ki bo od petka, 10. junija 2011, do nedelje, 19. junija, v avli Kulturnega doma v Lendavi.

Razstavljene bodo fotografije Bloudkovega doma Ilirije v Planici, kopališča Ilirija, kotalkališča in Gorenjskega kolodvora v Ljubljani ter številnih rekvizitov in športnih naprav, ki jih je konstruiral »spiritus agens« športa na Slovenskem v prvi polovici 20. stoletja Stanko Bloudek. Razstava odkriva že skoraj pozabljen, a pomemben del športne in širše kulturne in tehniške dediščine.

Po razstavi bo vodil priznani kustos Jan Novak.

IZPITNA POLA 3

Daljšje esejsko besedilo

Vsebina

Točke	Merila	Primer
3	Povzetek dogajanja	Zgodba je pripovedovana iz perspektive deklice, ki pripoveduje o svoji na videz urejeni družini. Skozi naiven otroški pogled na svet, ki družinske odnose in svet dojema s pomočjo filmskih junakov (npr. Darth Vader iz Vojne zvezd) in namišljenih prijateljev (Mihael), se nazadnje na prijateljskem družinskem kosilu z vso silo razkrije, da oče spolno zlorablja starejšo hčer. Takrat je tudi konec deklčinega srečnega otroštva.
6	Razčlenitev deklčinih pogledov na posamezne člane družine	Skozi deklčino pripovedovanje o posameznih članih na videz zgladne družine se počasi razkriva nenavadna patologija. Mati in oče otrokom govorita, da ne smejo lagati in krasti, da se morajo lepo vesti, a resničnost je čisto drugačna. Tako npr. njen mlajši brat uživa v sadističnem mučenju živali, česar deklica ne more prenesti, zato se z njim pretepa, mati in oče pa proti dečkovega ravnanju ne nastopita odločno, ampak ga celo na nek način branita. O njeni starejši sestri iz osmega razreda izvemmo predvsem, da je lepa, saj vsi hvalijo njeno lepoto, je pa tudi pubertetniško sramežljiva, ker se noče razgaljati in kopati v kopalkah. Sestra je občudovana tudi zato, ker nastopa na koncertih in se lepo vede. O svoji mlajši sestri meni, da je butasta, ker nič ne razume. A stalni izraz žalosti na njenem obrazu in slabost na koncertu kažeta, da se v ozadju skriva še nekaj drugega, temočnega. Oče je ugleden pravnik, mati je zelo pobožna, v hiši je red, vse je lepo in pospravljeno. A izza te urejenosti deklica odkrije laži in prevare, očetovo zlorabljanje sestre in materino sprenevedanje.
4	Pojasnitev naslova	Mihael je deklčin namišljen otroški prijatelj. Izvemmo, da je Mihael res živel v sosesčini, a je umrl in je sedaj v nebesih, da pa se deklica z njim še vedno družii in pogovarja, kot bi bil živ. V zgodbi ima zelo pomembno simbolno funkcijo, je namreč nekakšen glas resnice in transcendence. Deklica vsega iz sveta odraslih ne razume, določene stvari samo sluti, povpraša lahko le prijatelja Mihaela. Če Mihael molči, je to znamenje, da je v svetu odraslih nekaj narobe, da je med videzom in resnico nepremostljiv razkol. Ko Mihael umolkne dokončno, postane ta razkol nepremostljiv, zaupanje se poruši dokončno. Otroci se ne bo več mogel zanašati na starše, sam bo moral vstopiti v svet laži in zlorab, ideali, ki so mu jih vcepljali starši, se bodo dokončno razblinili oz. bodo podvrženi stalnemu dvomu.
6	Primerjava otroških pogledov	Naivni otroški pogled ni obremenjen s predsodki, z ideologijo ipd., zato ponavadi vidi in odkrije več kot pogled odraslega. Deklici uvid v resničnost družinskih odnosov omogoči prav otroško naivno, dobesedno dojemanje besed odraslih. Njen otroški pogled namreč hitro začne zaznavati neskladje med besedami in dejanji odraslih. Jasno je, da se živali ne sme mučiti, pa vendarle to bratu dopustijo. Če je človek lep, zgleden, tako rekoč popoln, kot je npr. deklčina sestra, potem ni logično, da je ves čas žalosten. In če se ti lastni oče zlaže v obraz, potem je jasno, da je nekaj narobe, da je videz eno, resnica pa nekaj čisto drugega. Ta razkorak med otroškim pogledom in pogledom odraslih je jasno razviden tudi v zgodbi Na terasi Marija. Odraščajoči fantje vidijo v samski Mariji lepotico, saj niso obremenjeni s predsodki odraslih, ki vidijo v njej razuzdano samsko žensko, pijanko, »seksuljo«, »kurbo« ipd. Hkrati pa ti fantje hitro razkrinkajo »visoko moralen« svet svojih očetov, ki o Mariji govorijo na en način med sabo, na čisto drugega pa pred svojimi ženami. Otroci, ki so vzgojo svojih staršev jemali resno, njihove besede dobesedno, tudi tukaj odkrijejo, da je svet odraslih dvoičen, poln laži.

6	Komentar primera dvoličnosti odraslih	V sodobni družbi ne šteje iskrenost in poštenost, ampak zvitost in iznajdljivost. Govoriti eno, delati pa nekaj čisto drugega, se tako marsikdaj ne dojema kot dvoličnost, nenačelnost, nenačelnost, ampak kot premetenost. Podobno kot v zgodbah iz Temne snovi smo tudi sami velikokrat priča dvoličnosti odraslih, staršev ali ustanov, ki nas učijo eno, delajo pa nekaj čisto drugega. Predstavljajmo si npr. opozicijskega politika, ki je oster nasprotnik politike vlade, ko pa sam pride na oblast, začne zagovarjati natančno tisto, proti čemur se je v opoziciji odločno boril. Če mu kdo to poočita, se bo hitro začel sklicevati npr. na to, da so se družbene razmere tako zelo spremenile, da je sprememba stališč bila upravičena, celo nujna; med vrsticami pa ti bo dal vedeti, da je v boju za oblast dovoljeno vse, da je pomembna le zvitost. Kakšno sporočilo pa s tem naslavljajo na nas, ki nam v šoli pridigajo o poštenosti in doslednosti, jih seveda ne zanima.
25		

Jezikovna pravilnost

Točke	Merila	Dodatna navodila
5		Za 4 istovrstne ali raznovrstne napake se odbije 1 točka.

Slog

Točke	Merila	Dodatna navodila
3		Po 1 točka (do 0 točk) se odbije za neutemeljeno rabo slogovno zaznamovanih besed in oblik ter stavčnih konstrukcij, za neupoštevanje drugih načel uspešnega sporočanja.

Zgradba

Točke	Merila	Dodatna navodila
2		Po 1 točka (do 0 točk) se odbije za neskladje med zunanjo in notranjo členitvijo, neupoštevanje obsega (najmanj 400 besed), odsotnost uvoda in/ali zaključka, nepovezanost sestavin besedila.